

LABORISČNIK

Štev. 73., Leto II.

SPITAL NA DRAVI

Petek, 14. marca 1947.

ODMEVI TRUMANOVEGA GOVORA

WASHINGTON. Vsa ameriška javnost je z navdušenjem pozdravila Trumanov govor. Senator Vandenberg je dejal, da je predsednik Truman junaško nastopil proti načrtom komunistov. V Washingtonu so izvršene vse priprave, da bodo Trumanovi predlogi lahko izvedeni do konca tega meseca. Na osnovi teh predlogov so že izdelani potrebni zakonski načrti. Več kot polovica danega posojila bo uporabljena za ojačenje in oborožitev grške in turške vojske. Bivši trgovinski minister Wallace je obsodil Trumanov govor in dejal, da bo svet bližje vojni, če bodo ti predlogi izvedeni.

ATENE. V Grčiji je bil Trumanov govor sprejet z nepopisnim veseljem. Predsednik vlade Marinos se je brzojavno zahvalil Trumanu, da je ohrabil grški narod v borbi za svobodo in demokracijo in razkrinkal prave namene oborožene manjšine. Turški poslanik v Atenah je imel včeraj daljši razgovor z zunanjim ministrom Tsaldarisom.

MOSKVA. V sovjetskih političnih krogih se še doslej niso izjavili o Trumanovem govoru. Tudi radio in časopisi ga še niso komentirali. V krogih moskovske konference pa je Trumanov govor glavni predmet zanimanja in razgovorov. Ameriški zunanji minister Marshall se je včeraj privatno sestel z Bevinom. Sodijo, da sta razpravljala o Trumanovem govoru. V poučenih političnih krogih menijo, da sklep mirovne pogodbe z Nemčijo vsaj trenutno ni glavna naloga Marshalla v Moskvi. Marshall bo skušal prepričati Stalina, da bodo Združene države, če Sovjetska zveza ne bo nehala s politično infiltracijo v obrobni področjih svoje interesne sfere, podprle ogrožene države finančno, gospodarsko in moralno.

LONDON. Tudi v Angliji so pozdravili Trumanov govor. Vendar pravijo, da bodo vkljub temu ostali pri svojem sklepu o umiku britanskih čet iz Grčije. Vse londonsko časopisje na prvem mestu objavlja in komentira Trumanov govor. Konservativni "Daily Telegraph" piše, da je govor mejnik ameriške zgodovine. Laburistični "Daily Herald" pa meni, da še nikoli v dobi miru vodilni državnik ni podal take izjave. Ker je za ohranitev miru najboljša garancija edinstvo med štirimi velesilami, naj bi Velika Britanija prevzela vlogo posredovalca med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo. Liberalni "Manchester Guardian" pa je mnenja, da bi bilo bolje, če bi Truman predhodno svoje predloge izročil v potrditev Združenim narodom. Komunistični "Daily Worker" pa komentira Trumanov govor pod naslovom "Nekaj nezaslišanega!"

MOSKVA. Na včerajšnji seji v Moskvi so zunanji ministri razpravljali o denacifikaciji Nemčije. O denacifikaciji v posameznih zasedbenih conah so podali poročilo vsi štirje zunanji ministri. Sovjetska vlada je poklicala v Moskvo svoje poslanike v Washingtonu, Londonu in Parizu. Novikov in Zerubin sta že odpotovala iz Washingtona odn. iz Londona.

RIM. Jugoslovansko predstavništvo v Rimu je izročilo zaveznikom poveljstvu v Caserti noto, s katero zahteva izročitev vojnih zapornikov, ki so jih prijeli tik pred vkrcanjem v Argentiniijo. Med drugim navaja nota generala Krena

in polkovnika Kerenčiča.

LONDON. V britansko cono je odpotovala komisija ministrstva za delo, ki bo med begunci nabirala delavce za Anglijo. Mesečno bo odpravila v Anglijo 12.000 beguncev in razseljencev.

BRUSELJ. Bivši belgijski zunanji minister Spaak je sprejel mandat za sestavo nove vlade. Vlada bodo verjetno sestavili katoličani, socialisti in liberalci.

BUDIMPEŠTA. V zvezi z namernim državnim udarom so včeraj aretirali 10 visokih državnih uradnikov.

FRAN. LJUDSKA REPUBLIK. STRANKA. Včeraj začela svoj 3. kongres v Parizu.

AMERIKA, ANGLIJA IN KOMUNIZEM

Znani angleški pisec "Anglicanus" je v dunajski "Weltpresse" od 11. marca na 3. strani priobčil pomemben članek pod naslovom "Zunanja politika Velike Britanije". Članek obravnava tako pereče vprašanje, da ga moramo delno dobesedno, delno v izvlečku prinesiti svojim bralcem. Tako le pravi:

"Pravkar smo brali dva zanimiva dokumenta. Prvi je izjava krajevne skupine delavske stranke v Spelthornu, drugi pa odgovor delavske stranke na to izjavo. Spelthorne je okraj na vzhodnih londonskih predmestjih, kjer prebivajo večinoma delavci in železničarji. Njegova krajevna skupina delavske stranke je seveda zelo levičarska. Izjava, ki jo je bil priobčil komunistični "Daily Worker" kaže celo vrsto navadnih napačnih mnenj o brit. zunanji politiki, kakršna pač razširjajo komunisti in levičarski socialisti po vsej Evropi. Kratko povedano, takole dokazujejo:

1. Velika Britanija more svojo politiko povezati ali z Združenimi državami ali s Sovjetsko zvezo. 2. Združene države so kapitalistična, imperialistična in ekspanzivna sila in zato nevarne za svetovni mir. 3. Velika Britanija podpira Združene države zoper Sovjetsko zvezo, kar mora pripeljati do tretje svetovne vojne. 4. Britanska vlada mora v prihodnje voditi politiko "pravega političnega in gospodarskega sodelovanja s Sovjetsko zvezo in novimi demokratičnimi državami v Evropi." - Kajpada je kaj takega zaželen grižljaj za komuniste, ki kaj takega od konca vojske vedno trde in seveda tudi verjamejo. Zato je generalni tajnik Delavske stranke Morgan Phillips v mesečnem glasilu svoje stranke vso številko posvetil odgovoru, v katerem je to izjavo ovrge. V ugovoru na prvo trditev dokazuje Phillips, da Vel. Britanija nikakor ni imela le izbire: ali podpirati Združene države ali pa Sovjetsko zvezo. Atlee sam je povedal: "Vlada ni za ustvarjanje kakih skupin na vzhodu, zahodu ali sredini. Mi se zavzemamo za Združene narode." Nato naglašajo pisec, da je Vel. Britanija Ameriki res odstopila oporišča v svojih kolonijah, kar pa je bilo le v vojski. Tudi skupni generalni štabi so namenjeni le, če bi grozila nova vojska. Nato pa pisec nadaljuje:

"Odgovarjajoč na trditev, češ da so Združene države kot kapitalistična sila nevarne za svetovni mir, piše Phillips: "Socialisti verjamejo, da ima kapitalistični družabni red v sebi težnje, ki bi mogle pripeljati do vojske, ne verjamejo pa, da bi samo kapitalizem povzročal vojske. Kapitalizem je precej nov sistem v zgodovini, vojske pa so bile že pred tisočletji. Tudi v modernih časih sta napadalno vojsko povzročila strah in pa želja po varnosti. Saj je le nekaj let od tega, ko je Sovjetska zveza sama vpadla v druge pokrajine, da bi svoje postojanke v primeru vojske z Nemčijo izboljšala. In takrat je bila z isto Nemčijo še vezana po pogodbi o nenapadanju. Ko bi Rusija bila istih misli, kakor pa je skupina delavske stranke v Spelthornu, da je namreč ekspanzivna in kapitalistična Amerika brezpogojno taka, da bi hotela Rusijo napasti, tedaj bi lahko pričakovali, da bi Rusija ponovila svoj napad, toda tokrat z namenom, da spravi pod sebe vso Evropo."

V nadaljevanju članka pisec končno ugotavlja, da se Velika Britanija zanaša najprej na Združene narode, v drugi vrsti pa na obrambne zveze z drugimi državami. Svoj zanimivi članek pa zaključuje:

"Kadar bodo ljudje to jasno razumeli, tedaj naj bi prenehala sumnjičenja britanske zunanje politike, ki jih izrekajo ne le levičarski krogi v Angliji, marveč kjerkoli na svetu."

ZANIMIVOSTI IZ MOSKVE

Kakor poročajo listi, se konference v Moskvi udeležuje le po 6 članov vsake delegacije. Vendar je vsaka delegacija mnogo močnejša. Sovjetska šteje 30 mož, ameriška in francoska po 28 mož, britanskih delegatov je zdaj le 9, ker so nekateri zaradi slabega vremena še v Berlinu. Večina sovjetskih delegatov je oblečena v diplomatsko ali vojaško uniformo.

"Manchester Guardian" poroča iz Moskve, da so se v nedeljo diplomati med seboj obiskovali. Bevin je obiskal Molotova. Pri tej priliki sta si oba drug drugemu voščila za rojstni dan: Molotov je bil tega dne star 58 let, Bevin pa 66. Pa se ob tej priliki nista le o tem menila. Med drugim list tako le poroča: "Kako so sestavljene delegacije, zlasti ameriška, ruski listi ne poročajo. Mnogo Rusov bi se prestrašilo, ker v ameriški delegaciji ne sedi le politični svetovalec v Nemčiji poslanik Murphy, ki ga je rusko časopisje tako napadalo, marveč tudi republikanec Dulles, ki je časopisje o njem še pred kratkim pisalo, češ, "da je pajk v monopolsko-kapitalistični mreži, ki je razpredena nad vso zahodno Nemčijo". Dva dolga članka v "Novem vremenu" zoper Dullesa sta bila očitveno napisana še poprej, preden je bilo znano, da Dulles pride v Moskvo. Toda njegovo ime je omenjeno tudi v najnovejših številkah tega lista."

TEŽAVE EVROPSKEGA VZHODA

V "Salzburger Nachrichten" od 10. marca beremo uvodni članek o lakoti v Rumuniji in gospodarski krizi, ki se kaže tudi v drugih deželah vzhodne Evrope: na Češkem, v Jugoslaviji in na Ogrskem. Nato pa pravi dobesedno takole:

"Večina vzhodnoevropskih držav ima inflacijo in o mišljenju prebivalstva nas poučujejo številna poročila o bojih s tolpmi, o veleizdajniških procesih in zarotah kar na tekočem traku. Bilo bi napak misliti, da se tega udeležujejo le dosedanja vladajoča stanovi. V tleh, ki se zdaj bojujejo zoper državno oblast, so zastopani vsi sloji prebivalstva. Med 255 zarotniki, ki so januarja bili prijeti na Ogrskem, je na primer med civilisti bilo 49 uradnikov, 40 bančnih uradnikov, 25 kmetov in 141 delavcev. Ta dejstva dovolj govore. Dokazujejo nam, da revolucionarni prevrati, nasilna agrarna reforma, razlaščenje in podržavljenje nikakor niso zdravilo za vse, marveč bi bila evolucija boljša. Dokazujejo, da doktrine same, najsi bi jih kdo še tako hvalisal, ne morejo nadomestiti naravne in organske rasti. Sicer bi ne bila beda največja ravno v vzhodnih državah Evrope, taka beda namreč, ki si je ne moremo razložiti zgolj s sušo, mrazom in vojno škodo."

V ZAGREBU je umrl zagrebški kanonik dr. Anton Slamič, po rodu tržaški Slovenec. Ko je v Rimu študiral bogoslovne nauke, se je v Germaniku seznanil s tedanjim zagrebškim nadškofom dr. Bauerjem, kar ga je napotilo, da je odšel v zagrebško nadškofijo, kjer je postal nadškofov tajnik. Med procesom zoper sedanjega zagrebškega nadškofa dr. Stepinca je tudi Slamič bil nekaj časa zaprt. Umrl je komaj 55 let star.

TABORIŠČNIKE OPOZARIAMO NA NOCOJŠNJI POSLOVILNI VEČER OD MR. JARVIE-JA IN MISS MICHEL-LOVE. - Vabljeni vsi! Polžetek točno ob 8 zvečer.

PO AMERIKANSKI paket naj pride Štefan DUHOVNIK, ali Štefan VRHOVNIK. Dobi se v glavni pisarni, soba št. 1 desno.

NOVI ČRNI ŽENSKI ČEVLJI na prodaj. Baraka 18/a. PRODAM RADIO "Telefon konsuper" 4 cevni. Bar. 11/9.